

Svar på fullmäktigemotion 6/2024: Kyrkslätt ska bekämpa avveckling av den avgiftsfria utbildningen på andra stadiet (fge)

Kommunstyrelsen 20.01.2025 § 18
415/12.01.02/2024

Beredare	Utbildningsdirektör Astrid Kauber Utbildningschef Ulrika Willför-Nyman fornamn.efternamn@kirkkonummi.fi , tfn 09 29671 (växel)
Beslutsförslag	Kommundirektör Virpi Sailas Kommunstyrelsen beslutar ge svaret enligt bildnings- och fritidsnämndens redogörelsedel på fullmäktigemotion 6/2024: Kyrkslätt ska bekämpa avveckling av den avgiftsfria utbildningen på andra stadiet och föreslår kommunfullmäktige att fullmäktige anser svaret som tillräckligt och motionen som slutbehandlad.
Beslut	Kommunstyrelsen beslutade enhälligt enligt förslaget.
Beslutshistoria	
Bildnings- och fritidsnämnden 12.12.2024 § 92	
Beredare	Utbildningsdirektör Astrid Kauber, utbildningschef Ulrika Willför-Nyman fornamn.efternamn@kirkkonummi.fi , tfn 09 29671 (växel)
Beslutsförslag	Bildningsdirektör Eeva-Kaisa Ikonen Nämnden beslutar ge svaret enligt redogörelsedelen på fullmäktigemotion 6/2024 och föreslår kommunstyrelsen och vidare kommunfullmäktige att fullmäktige anser att svaret är tillräckligt och motionen slutbehandlad.
Beslut	Bildnings- och fritidsnämnden beslutade enligt beslutsförslaget.
Redogörelse	Socialdemokraternas fullmäktige-grupp / Sini Felipe, Tuovi Ronkainen, Ari Harinen och Tero Suominen lämnade följande fullmäktigemotion vid kommunfullmäktiges sammanträde 29.4.2024: Orpos regering beslutade vid ramförhandlingarna i april 2024 om flera påtagliga försämringar av den finska välfärdsstaten. En särskilt skadlig nedskärning är beslutet att begränsa avgiftsfria läromedel och avgiftsfri studentexamen för studerande på andra stadiet till slutet av det år då studeranden fyller 18 år, och beslutet berör också utbildningsanordnarna. Regeringsbeslut om att avveckla den avgiftsfria och jämlika möjligheten att avlägga en utbildning på andra stadiet. Genom åtgärden eftersträvas bara en årlig inbesparing på 12 miljoner euro på riksnivå, men om den förverkligas ökar den ojämlikheten bland ungdomar och familjer. Enligt Gymnasiebarometern 2022 har utbudet på avgiftsfria läromedel ökat ansökningar till gymnasieutbildning särskilt bland studerande med föräldrar som inte är högt utbildade, studerande med minst en arbetslös förälder eller studerande vars modersmål inte är finska. Avläggande av examen på andra stadiet har också en klar inverkan på senare placering på arbetsmarknaden. Regeringens proposition drabbar alltså uttryckligen

ungdomar och familjer vars ställning redan har försvagats och ökar därmed ojämlikheten överallt i Finland. Den beslutade nedskärningen i utbildningen skulle bara ge minimala inbesparingar i den offentliga ekonomin, öka ojämlikheten bland ungdomar och inskränka framtidsmöjligheterna för åtminstone en del av ungdomarna.

Dessutom är inbesparingen ur Kyrksläotts synvinkel genomförbar. Att till exempel frånta studerandena läroböcker, olika former av undervisningsmateriel och datorer samt att avbryta e-bokslicenser mitt under abiturientåret eller slutspurtan i studierna strider mot sunt förnuft och är mycket utmanande att genomföra. Detta skulle också göra undervisningspersonalens arbetsbelastning ännu tyngre. I värsta fall skulle avgiftsbelagda läromedel också påverka framgången i studier och möjligheten att utexamineras. Alternativt kommer kommunernas förvaltningsbelastning och -kostnader att öka på grund av att flera små räkningar och andra fakturor på avgifter skickas till unga studerande.

I Kyrksläotts kommunstrategi, som nyligen godkänts, konstateras: "Vi är en stark bildningskommun där småbarnspedagogiken, undervisningen och utbildningen är uppskattade. Vi främjar en kultur med livslångt lärande som inspirerar invånarna att utveckla sig själva och ansluta sig till gemenskapen." Kyrkslätt profilerar sig som bildningskommun. Avvecklingen av det verkligen avgiftsfria andra stadiet strider mot detta.

Den socialdemokratiska fullmäktigegruppen utövar den motionsrätt som hör till ledamöterna i fullmäktige och föreslår att:

- 1) Som mål för Kyrksläotts intressebevakning fastställs att påverka staten för att beslutet om nedskärningen i utbildning med ovan anförda motiveringar ska återkallas i den fortsatta beredningen

och

- 2) Kyrkslätt beslutar utreda olika medel att trygga en verkligen avgiftsfri och jämlik utbildning på andra stadiet för sina invånare som fullgör läroplikten genom att bekosta läromedlen för studerande på andra stadiet som fyllt 18 år, om staten genomför nedskärningen i utbildning.

Regeringen har beslutat att den begränsning av avgiftsfriheten för läromedel för andra stadiets utbildning som regeringen beslutat om vid ramförhandlingarna inte genomförs. ([Undervisnings- och kulturministeriet, meddelande 23.9.2024](#))